

حافظ هفت

ساخت و پرداخت این دو شخصیت متضاد و نگاه به موضوع از دید آن‌هاست. با این هوشمندی نویسنده از یکنواختی گریخته و کتاب به روایتی متفاوت و پویا تبدیل شده که خواننده هر لحظه میل و رغبت به ادامه داستان دارد. این پویایی آنجا که جعفر به دلیل مشکلات تنفسی نمی‌تواند ادامه دهد و پانوسیان جای او را می‌گیرد و داستان به نوعی روایت پانوسیان از سفر می‌شود به اوج می‌رسد. ابهامات و سوالاتی که در ذهن پانوسیان شکل می‌گیرد و پاسخ‌هایی که یا با برداشت‌های خودش به آن می‌رسد و یا در برقراری دیالوگ با جعفر به جواب می‌رسد، از ویژگی‌های متمایز کتاب است که پاسخی است به ابهامات و سوال‌هایی که نسل‌های جدید با آن روبرو هستند:

«پانوسیان به خیابان خیره می‌شود. زن و مرد داخل پیاده‌رو و خیابان با پرچم ایران و عکس رهبر، به سمت استادیوم حافظیه می‌روند. می‌گوید: «مدارس و اداره‌ها رو تعطیل کردن؟!»
جعفر پاسخ می‌دهد: «بعید می‌دونم.»
- خیلی از اینا دانش آموزن
- می‌تونن اجازه گرفته باشن.
- باورم نمی‌شه. اداره‌ها چی؟!
- رازمیک، اگه پسر تو رو از طرف مدرسه و خانومت رو از اداره‌اش آوردن اینجا، حرفت درسته (ص ۶۰).

و خلاقانه، جذابیت آن‌را دو چندان کرده است. این تفاوت در روایت خاطرات است. در واقع صحرایی صرفاً قصه سفر رهبری به استان فارس را برای خواننده تعریف نمی‌کند، بلکه می‌کوشد با خلق شخصیت‌هایی در طول داستان، از زاویه دید آن‌ها به این اتفاق بنگرد و به صورت غیرمستقیم وقایع سفر را نیز شرح دهد.

ساختار کلی داستان به روایت دانای کل است و دو نویسنده با دو طرز تفکر متفاوت شخصیت‌های اصلی آن هستند. جعفر، جانبازی که بیشترین فعالیت‌هاش در عرصه ادبیات دفاع مقدس بوده و دیگری دوست نویسنده‌اش «رازمیک پانوسیان»، از اقلیت ارمنی با تفکرات روشنفکرانه که بالکل از اتفاقات این چنینی دور بوده است.

داستان از آنجا شکل می‌گیرد که پیشنهاد نگارش سفرنامه مقام معظم رهبری به شیراز، به جعفر داده می‌شود و او به دلیل وضعیت جسمانی و مشکلات شیمیایی، شرط پذیرفتن پیشنهاد را حضور پانوسیان در کنار خود می‌داند و بدین ترتیب هر دو در متن حضور رهبر در شیراز و دیدارها، سخنان و حاشیه‌های سفر ایشان قرار می‌گیرند و در لابه‌لای آن خواننده هم به نوعی همراه می‌شود با آنان و وقایع سفر را دنبال می‌کند. در واقع نقطه تمرکز داستان مقام معظم رهبری، سخنان و اتفاقات سفر ایشان است و دو راه اصلی رسیدن به آن، جعفر پانوسیان هستند که هنر اصلی نویسنده در

سفرنامه‌نویسی از سنت‌های حسنه‌ای است که در طول تاریخ ادبیات فارسی قدمت بسیاری دارد و شاعران و نویسندگان بزرگی در این زمینه قلم زده‌اند. شاید بیش‌تر شهرت «ناصر خسرو قبادیانی» و «سعدی» در سفرنامه‌هایشان است و حتی نثرهای مهمی در تاریخ وجود دارد که علاوه بر زیبایی‌های هنری، بیانگر اتفاقات تاریخی و سیاسی دوران خود هستند که به عنوان سندی برای تاریخ به جای خواهد ماند. همانگونه که سفرنامه‌نویسی در عصر مشروطه در نگرش عوام نسبت به غرب و تغییرات فرهنگی اجتماع گسترده پس از آن نقش پررنگی داشته است.

از اقدامات مناسبی که در این سال‌ها صورت می‌پذیرد، انتشار سفرنامه‌هایی است که خاطراتی از حضور مقام معظم رهبری در شهرهای مختلف کشور را بیان می‌کند و استقبال گسترده‌ای از طرف مخاطبین به همراه داشته است.

«حافظ هفت» یکی از این سفرنامه‌های منتشر شده است که می‌توان آن‌را از بهترین کتاب‌ها در این عرصه دانست.

«حافظ هفت» روایت سفر مقام معظم رهبری به شیراز در سال ۱۳۸۷ است که با قلم نویسنده موفق استان فارس، «اکبر صحرایی» به نگارش در آمده است. سفرنامه‌ها معمولاً از قالب روایت خاصی تبعیت می‌کنند و فرم و زبان نوشتاری مشخصی دارند، اما ویژگی «حافظ هفت» در تفاوتی است که نسبت به سایر سفرنامه‌ها دارد و اتفاقات بدیع

درخت ارغوانی

طبقه‌بندی قصه‌های ایرانی

«پرویز دوابی» از نویسنده‌های بنام ایران است که معمولاً بین اهالی کتاب، به عنوان یک نویسنده «خاطره‌باز» معروف است. فضای این کتاب مربوط به خاطرات کودکی پرویز دوابی است که مدتی از شهرش (تهران) دور بوده. این کتاب برای آن‌هایی که زیادی اهل نوستالژی هستند و به قولی، آدم‌های لطیفی می‌باشند، توصیه می‌شود. این کتاب را با نام دوم «نامه‌هایی از پراگ» هم ممکن است ببینید که هر دو توسط انتشارات موسسه جهان کتاب، منتشر شده‌اند.

کتاب «طبقه‌بندی قصه‌های ایرانی»، نوشته «اولریش مارزلف» و ترجمه کیکاوس جهاننداری است که توسط انتشارات سروش راهی بازار شده. این پروفسور مارزلف، در حقیقت یک استاد آلمانی‌ست که تخصص قصه‌های عامیانه ایرانی را دارد و احتمالاً کتاب‌های چاپ سنگی کتابخانه‌اش، از کتاب‌های چاپ سنگی کتابخانه ملی ایران هم بیشتر باشد! (علاقه در این حد!) این کتاب در حقیقت پایان‌نامه دکترای مارزلف است و در مورد دسته‌بندی قصه‌های ایرانی‌ست. کتاب «طبقه‌بندی قصه‌های ایرانی» گزینه خوبی برای اهالی ادبیات است. بخوانید و حالش را ببرید!

از نکات دیگری که باید به آن توجه داشت نقش سیال زمان است. یعنی داستان تنها خلاصه به چند روز سفر رهبر به شیراز نمی‌شود، بلکه شروع داستان با حادثه بمب‌گذاری حسینییه رهیویان وصال شیراز است و در ادامه با فلاش‌بک به سال‌های گذشته و اوایل انقلاب، به وقایعی همچون حادثه ترور آیت‌الله خامنه‌ای اشاره می‌کند و حتی به سال‌های دفاع مقدس و حضور ایشان در جبهه‌های جنگ هم می‌پردازد. این روایت سیال باعث می‌شود که دست نویسندگان باز باشد برای پرواز در خیال و استفاده از مضامین دور و دراز و بتواند حرف‌هایی فراتر از قیدهای تعریف شده بزند. حتی در رجعتی تاریخی به سال‌های دور شیراز می‌رسد و شهر شیراز را در قاب تاریخ به نمایش می‌گذارد.

جالب این‌که انتخاب عنوان کتاب (حافظ هفت) نام هوشمندانه‌ای است که ضمن رابطه شیراز با حافظ و عدد هفت (به عنوان نماد عرفان)، کدی است که محافظان آیت‌الله خامنه‌ای ترور ایشان را با آن اعلام کردند.

رمان «حافظ هفت» اثر شایسته تقدیر در پنجمین جایزه ادبی جلال آل احمد معرفی شد که با حاشیه‌هایی هم همراه بود، اما استقبال گسترده مخاطبان از آن و برگزیده‌شدن این کتاب از نگاه مخاطبان در نظرسنجی‌های اینترنتی و تکرار در انتشار آن نشان می‌دهد که کتاب از قابلیت بالایی برخوردار است. «حافظ هفت» از نه فصل یا به تعبیر نویسنده نه پیاله تشکیل شده است که اشاره به حضور نه روزه مقام معظم رهبری در استان فارس دارد.

اکبر صحرایی برای نگارش آن حدود یک سال و نیم وقت گذاشته و در سال ۱۳۸۹ توسط انتشارات

«سوره‌ی مهر» برای نخستین بار منتشر شده و تاکنون به چاپ ششم رسیده است. این کتاب ۴۵۶ صفحه‌ای در قطع وزیری است و برای خرید آن می‌بایست ۹۹۰۰ تومان هزینه پرداخت.

در قسمتی از متن (که پشت جلد هم آمده است) می‌خوانیم:

«فریدون به نیم‌رخ پانوسیان خیره می‌شود و می‌پرسد: «با اون دوست حزب‌اللهی‌ت چه کار کردی؟!»

– دو روزه تهیایی رفته.

– رفیقت واقعا نویسنده‌ست؟

– کارش بد نیست.

– تعهدی به اون داری؟!!

– پانوسیان دنده عوض می‌کند. بر می‌گردد و به فریدون نگاه می‌اندازد.

– ازش خوشم می‌آد، نه به خاطر اعتقادش. زندگی عجیبی داره: هشت سال توی جنگ، جانباز شیمیایی، تنش پُر از ترکش، کپسول اکسیژن به پشتش؛ مثل غواص! صورتش انگار مار، پوست می‌ندازه. نویسنده‌ست. دیدگاهش هم منطقه‌ای. حتی داستانی‌های جنگش نگاهی انسانی داره به آدمای جنگ و بازماندگان جنگ. فریدون، ما درست می‌گیم یا اون؟!... حقیقت کجاست؟!... دیده‌بان...! وای پیدا کردم...!!

با را فشار می‌دهد روی ترمز.

خدمتکار و پروفیسور

دوی‌شان برخاسته از ادبیات ژاپن است! (این هم استدلال!) کتاب «خدمتکار و پروفیسور» نوشته «یوکو اوگاوا» و ترجمه «کیهان بهمنی» است. داستان کتاب هم مربوط به یک پروفیسور خفن ریاضیات است که حافظه‌اش با بالا رفتن سن، گریز کرده است و خلاصه توی بد وضعیتی مانده! برای این‌که ربط پروفیسور را با خدمتکاری که با هوشش، پروفیسور قاطی را سر ذوق می‌آورد، می‌توانید این کتاب را بخوانید.

اولین شماره از ستون جدید «تازه‌های نشر»، جنسش حسابی جور شد! همه جور کتابی در همین اولین شماره ستون برایتان معرفی کردیم. برای این‌که جنس‌مان حسابی جور شود، یک کتاب هم معرفی می‌کنیم برای آن‌هایی که اهل «هایکو» هستند. (هایکو یک‌جور شعر ژاپنی‌ست) البته کتابی که معرفی می‌کنیم هیچ ربطی به سبک «هایکو» ندارد، فقط تنها وجه مشترکش با هایکو این است که هر

فیض بوک

«فیض بوک» کتاب جدید «ناصر فیض» است که توسط انتشارات مهر منتشر شده. محتوای این کتاب در حقیقت اشعار طنز ناصر فیض است که ممکن است حین خواندن کتاب جدید این طنزپرداز نامی کشور، دچار عارضه «روده بر شدگی» شوید! این کتاب را با احتیاط بخوانید!